

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Αγ. Ιωάννης Ρέντη, 24 Απριλίου 2025
ΑΠ: 72627

Δ/ση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Β. Λαμπίρη
Τηλ.: 213.212.8691
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

ΠΡΟΣ: Τη ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : Όπως πίνακας αποδεκτών

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 4454/03.04.2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης που κατέθεσαν βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας Νέα Αριστερά, με θέμα: «*Να σταματήσει η μακροχρόνια παραμονή [αντικειμενικά (de facto) κράτηση] ασυνόδευτων ανηλίκων σε απαράδεκτες συνθήκες στις «Ασφαλείς Ζώνες» των μεταναστευτικών δομών και να διασφαλιστεί το ασφαλές παρόν και μέλλον και το βέλτιστο συμφέρον τους*», σας γνωρίζω τα εξής:

Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠΥΤ) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ως αρμόδια εθνική αρχή για την ταυτοποίηση και υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία στη χώρα, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, είναι αρμόδια για τη διαχείριση των εγκαταστάσεων και υποδομών πρώτης υποδοχής και των ασφαλών περιοχών, για τη σίτιση όλου του πληθυσμού στις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ) και τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ), την καθαριότητα, τη συντήρηση ή τις επισκευές στις εγκαταστάσεις, καθώς και τη φύλαξη των χώρων και την ασφάλεια των διαμενόντων εντός ΚΕΔ/ΚΥΤ (συμπεριλαμβανομένων των ασφαλών περιοχών, σε συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία και, βάσει σύμβασης, με ιδιωτική εταιρεία ασφάλειας).

Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας (ΓΓΕΠΘΠ) ως αρμόδια για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων μεριμνά για την ενίσχυση των υπηρεσιών που παρέχονται στα παιδιά που βρίσκονται σε ΚΕΔ και ΚΥΤ, για την επιτροπεία και την μεταφορά τους σε δομές φιλοξενίας για ανηλίκους από τη στιγμή της ολοκλήρωσης των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης, ιατρικού ελέγχου, κ.ά. όπως προβλέπονται στον ν. 4939/2022 (Α' 111).

Με την άφιξή του, όταν ένα πρόσωπο ταυτοποιηθεί ως ασυνόδευτος ή χωρισμένος ανήλικος, μεταφέρεται σε καθορισμένη «ασφαλή περιοχή» εντός του ΚΥΤ/ΚΕΔ, η οποία διακρίνεται από την περιοχή που στεγάζονται οι ενήλικοι. Από το 2024, εκτός του προσωπικού της ΥΠΥΤ, εξασφαλίζεται στους διακριτούς αυτούς χώρους, ετήσια χρηματοδότηση για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών παιδικής προστασίας, ώστε να επιχειρούν ομάδες παιδικής προστασίας με φυσική παρουσία καθημερινά και σε 24ωρη βάση. Η υλοποίηση αυτών των υπηρεσιών έχει ανατεθεί σε διεθνείς οργανισμούς και ΜΚΟ με αποδεδειγμένη εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών παιδικής προστασίας.

Ειδικότερα, η ΜΚΟ Ζεύξις υλοποιεί το πρόγραμμα «Ασφαλείς Περιοχές για Ασυνόδευτα Παιδιά Μετανάστες» βάσει προγραμματικής σύμβασης με το Υπουργείο μας, για τα νησιά της Χίου, της Σάμου, της Κω και της Λέρου, με χρηματοδότηση από την Ελβετική κυβέρνηση. Αντίστοιχες υπηρεσίες παιδικής

προστασίας παρέχει ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ) στην Ασφαλή Περιοχή της Λέσβου με δικό του προσωπικό, του ΚΥΤ Φυλακίου και Διαβατών με επιχειρησιακό εταίρο την ΜΚΟ Άρσις και στην Ασφαλή Περιοχή Μαλακάσας με επιχειρησιακό εταίρο την ΜΚΟ VELA Greece. Το έργο χρηματοδοτείται μέσω του Εθελοντικού Μηχανισμού Αλληλεγγύης [Voluntary Solidarity Mechanism (VSM)] με δότριες χώρες την Ολλανδία και την Τσεχία.

Οι ασφαλείς περιοχές λειτουργούν βάσει προδιαγραφών παιδικής προστασίας και τηρούνται κανονισμοί λειτουργίας, ενώ στο πλαίσιο της προγραμματικής σύμβασης με την ΜΚΟ Ζεύξις ή του μνημονίου συνεργασίας με τον ΔΟΜ, κατά περίπτωση, καθορίζεται το προσωπικό, οι ειδικότητες και οι βάρδιες, με διαθεσιμότητα προσωπικού 24/7. Περαιτέρω, διασφαλίζεται η πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη, μέσω του Κλιμακίου Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης εντός των ΚΥΤ και ΚΕΔ, καθώς και η πρόσβαση στο πλησιέστερο δημόσιο νοσοκομείο όποτε αυτό χρειάζεται. Επιπρόσθετα παρέχονται ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες, υπηρεσίες αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος των ανηλίκων, ψυχαγωγικές δραστηριότητες, υπηρεσίες επικοινωνίας (με δυνατότητα δωρεάν τηλεφωνικών κλήσεων και ελεγχόμενης πρόσβασης στο διαδίκτυο), οι ανήλικοι ενημερώνονται για τις νομικές διαδικασίες και επιλογές, ενώ παρέχεται συνοδεία σε υπηρεσίες εκτός ΚΕΔ, κυρίως σε δομές υγείας. Παράλληλα, παρέχονται υπηρεσίες νομικής συνδρομής, διερμηνείας, και συμπληρωματικά προς την ΥΠΥΤ, τρόφιμα, είδη υγιεινής, κλινοσκεπάσματα, ρούχα, παπούτσια και άλλα είδη εκτός τροφίμων.

Ειδικότερα, η ΥΠΥΤ, σε συνεργασία με πιστοποιημένες ΜΚΟ, φροντίζει για τη διανομή προσωπικών ειδών υγιεινής και για τη χορήγηση ειδών ένδυσης, υπόδησης και κλινοσκεπασμάτων. Ο καθαρισμός των ενδυμάτων και των κλινοσκεπασμάτων των ανηλίκων πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, κατά βάση σε πλυντήρια εντός των ΚΥΤ και ΚΕΔ, με τη συνδρομή προσωπικού Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Το πρόγραμμα διατροφής των ασυνόδευτων ανηλίκων ακολουθεί το γενικό πρόγραμμα σίτισης των ΚΥΤ και ΚΕΔ, το οποίο περιλαμβάνει τρία (3) γεύματα ημερησίως (πρωινό, μεσημεριανό, βραδινό), ενώ σε περίπτωση ειδικών διατροφικών απαιτήσεων, πραγματοποιούνται προσαρμογές στα παρεχόμενα γεύματα. Το νερό των εγκαταστάσεων των Περιφερειακών Υπηρεσιών είναι κατά κανόνα πόσιμο. Επιπλέον, διανέμεται εμφιαλωμένο νερό, με ελάχιστη ποσότητα τριών (3) λίτρων ημερησίως ανά άτομο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής πρόσληψη πόσιμου νερού. Στους οικίσκους των ασυνόδευτων ανηλίκων υπάρχουν εγκατεστημένα κλιματιστικά με ψύξη και θέρμανση. Ο καθαρισμός των προσωπικών χώρων (δωματίων) των ασυνόδευτων ανηλίκων γίνεται από τους ίδιους τους ανηλίκους με καθαριστικά που τους παρέχονται κατά κανόνα από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ενώ οι κοινόχρηστοι χώροι των Ασφαλών Περιοχών καθαρίζονται καθημερινά από την εταιρία παροχής υπηρεσιών καθαριότητας.

Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης, λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την τοποθέτηση και μεταφορά ασυνόδευτων ανηλίκων σε κατάλληλη δομή (συνεργασία μεταξύ ΚΕΔ/ΚΥΤ, Μονάδας Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης και Μετεγκαταστάσεων της ΓΓΕΠΘΠ και φορέα συνοδείας). Ο χρόνος που μεσολαβεί από την υποβολή αιτήματος στέγασης για ένα παιδί μέχρι τη μεταφορά του σε δομή φιλοξενίας, σχετίζεται με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση των διαδικασιών υποδοχής, τον χρόνο που απαιτείται για τον ιατρικό έλεγχο και την παροχή της τυχόν αναγκαίας περίθαλψης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης από το αρμόδιο κλιμάκιο της ΥΠ.Υ.Τ. στα σημεία εισόδου, τον προγραμματισμό των συνοδειών βάσει της δυνατότητας ανταπόκρισης του φορέα συνοδείας ασυνόδευτων ανηλίκων (εταίρος υλοποίησης του Υπουργείου είναι η ελληνική ΜΚΟ «ΜΕΤΑδραση»), των διαθέσιμων θέσεων για ασυνόδευτους ανηλίκους φιλοξενίας της ηλικιακής ομάδας και του φύλου των

ανηλίκων, και της προτεραιοποίησης που είναι αναγκαία να γίνει βάσει ευαλωτότητας, π.χ. νεαρό ηλικίας, φύλο/προσανατολισμός, ασθένεια/αναπηρία, ή άλλες ανάγκες φροντίδας.

Ο σχεδιασμός για την παραμονή των ανηλίκων στα σημεία εισόδου, για την παροχή υπηρεσιών και υλικών και εν γένει συνθηκών υποδοχής, και την στέγαση τους σε δομές μακροχρόνιας φιλοξενίας, είχε βασιστεί στους αριθμούς αφίξεων των τελευταίων τεσσάρων ετών. Ωστόσο, από το καλοκαίρι του 2024 σημειώνεται σταδιακά σημαντική αύξηση του πληθυσμού των ασυνόδευτων ανηλίκων, με αφίξεις που πλέον έχουν ξεπεράσει τον προβλεπόμενο αριθμό θέσεων στις εν λόγω δομές. Η αύξηση αυτή του πληθυσμού, έχει ασκήσει σημαντική πίεση στο σύστημα πρώτης υποδοχής. Ακόμη και στο πλαίσιο της προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και της ΜΚΟ Ζεξίς για την παροχή επιπλέον υπηρεσιών στα ασυνόδευτα παιδιά στα νησιά της Χίου, Σάμου, Κω και Λέρου, ενώ ο αρχικός στόχος ήταν η μέριμνα για 1.000 παιδιά συνολικά για ένα έτος, εντός των πρώτων 11 μηνών υλοποίησης ο αριθμός ασυνόδευτων παιδιών που κατέφθασε στα τέσσερα νησιά ήταν περίπου 4.000, με 1.079 εξ αυτών να φτάνουν στη Σάμο. Κατόπιν συντονισμένων ενεργειών όλων των εμπλεκόμενων φορέων, αυτή τη στιγμή στην ασφαλή περιοχή της ΚΕΔ Σάμου βρίσκονται 189 ασυνόδευτα παιδιά με μέγιστη χωρητικότητα τα 200 παιδιά.

Στο ίδιο πλαίσιο, η τρέχουσα κατάσταση συνεχιζόμενων αφίξεων έχει ασκήσει σημαντική πίεση και στο σύστημα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, στις ειδικά διαμορφωμένες δομές φιλοξενίας για ανηλίκους στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, η συνολική δυναμικότητά των δομών μακροχρόνιας φιλοξενίας ανέρχεται πλέον σε 1.745 θέσεις, εκ των οποίων οι 1.543 είναι ήδη καλυμμένες, και άλλες 119 είναι δεσμευμένες για προς μετακίνηση παιδιά (κατά σειρά προτεραιοποίησης βάσει ηλικίας, ευαλωτότητας και άλλων αναγκών φροντίδας). Οι ανωτέρω αναφερόμενες δομές περιλαμβάνουν τα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΚΦΑΑ) και τα Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (ΕΔΗΔ) για ανηλίκους άνω των 16 ετών. Επί του παρόντος, στα ΚΦΑΑ διαμένουν 1.334 ανήλικοι επί της συνολικής δυναμικότητας των 1.507 θέσεων. Αντίστοιχα, στα ΕΔΗΔ φιλοξενούνται 209 ανήλικοι επί της συνολικής δυναμικότητας των 238 θέσεων. Σημειώνουμε ότι στις δομές αυτές τοποθετούνται παιδιά από τα ΚΥΤ και τις ΚΕΔ, από τις δομές επείγουσας φιλοξενίας του Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης (ΕΜΕΑ) της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας (ο οποίος είναι αρμόδιος για την στέγαση σε Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας (ΔΕΦΑΑ) των ασυνόδευτων ανηλίκων που εντοπίζονται σε αστεγία ή σε επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης, έως την παραπομπή τους στις Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας), από νοσοκομεία κατόπιν απομάκρυνσης από το οικογενειακό περιβάλλον και από επανεισδοχές από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτη εταίρους της ΕΕ.

Σε αυτή τη συνθήκη, προσθέτουμε ότι η στέγαση των ασυνόδευτων ανηλίκων διασφαλίζεται μέσα από τη συνεργασία με φορείς λειτουργίας που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 66ΚΗ του νόμου 4939/2022, οι οποίοι την τρέχουσα στιγμή χρηματοδοτούνται όλοι από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Στο πλαίσιο αυτό και ως μέτρο αποσυμπίεσης εξασφαλίστηκε η λειτουργία δύο Ασφαλών Ζωνών στις Ελεγχόμενες Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο (ΕΔΦΠΑΑ) στο Βαγιοχώρι και την Αλεξάνδρεια, συνολικής χωρητικότητας 60 θέσεων. Οι εν λόγω Ασφαλείς Ζώνες χρηματοδοτούνται από δωρεά της Κυβέρνησης της Ελβετίας στο πλαίσιο της, από 22.01.2024, Συμφωνίας Στήριξης μεταξύ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και της Γενικής Γραμματείας Μετανάστευσης της Ελβετίας όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την από 27.01.2025 Τροποποίηση.

Να σημειωθεί ότι, μέχρι και το 2021 που έληξε οριστικά η χρηματοδότηση ασφαλών ζωνών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λειτουργούσαν δεκαπέντε (15) ασφαλείς ζώνες εντός των αντίστοιχων ΕΔΦΠΑΑ (450

θέσεις), σε κάποιες περιπτώσεις για 6 χρόνια (από το 2016 που άνοιξαν οι πρώτες μέχρι και το 2021, όπου έκλειναν σταδιακά από Απρίλιο μέχρι τον Νοέμβριο του ίδιου έτους). Η λειτουργία ασφαλών ζωνών εντός των δομών φιλοξενίας αιτούντων άσυλο και η μίσθωση ξενοδοχείων ήταν μια πάγια πρακτική σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Εκτός της λειτουργίας των νέων Ασφαλών Ζωνών με 24ώρη παροχή υπηρεσιών παιδικής προστασίας από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, έχουν λάβει χώρα, σε συνεργασία με την ΥΠ.Υ.Τ., ορισμένες μετακινήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων μεταξύ των Ασφαλών Περιοχών των ΚΥΤ και ΚΕΔ από σημεία όπου υπάρχει συνωστισμός σε σημεία όπου υπάρχουν επαρκείς κενές θέσεις με στόχο την αποσυμφόρηση στα σημεία εισόδου και με απώτερο στόχο την εξασφάλιση ποιοτικών υπηρεσιών παιδικής προστασίας στους ασυνόδευτους ανηλίκους που καταφθάνουν στη χώρα.

Περαιτέρω, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με το νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο έχει καταρτίσει ένα αναλυτικό πλάνο στέγασης για τους ασυνόδευτους ανηλίκους στην Ελλάδα, με τις θέσεις φιλοξενίας που πρέπει να έχουμε και τις ασφαλιστικές δικλείδες που θα ενεργοποιούνται σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (contingency plan).

Για την εφαρμογή του θεσμού της επιτροπείας, εκκίνησε, το έτος 2024, η υλοποίηση ενός εθνικού προγράμματος, το οποίο παρατείνεται και για το έτος 2025, από δύο δικαιούχους Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Επιτροπείας (Φ.Π.Υ.Ε.), την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «ΜΕΤΑδραση - ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» και το Σωματείο «PRAKSIS - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ».

Οι ανωτέρω δύο Φ.Π.Υ.Ε. ως εν δυνάμει επίτροποι για όλα τα ασυνόδευτα παιδιά στη Χώρα, παρέχουν επιχειρησιακή κάλυψη ως προς τις γεωγραφικές περιοχές της επικράτειας ανάλογα με τις ανάγκες κάλυψης και τον αριθμό των ασυνόδευτων και χωρισμένων από την οικογένειά τους ανηλίκων. Σύμφωνα με τους όρους και τους πόρους του προγράμματος, οι ΦΠΥΕ δύναται να απασχολούν μέχρι και 180 εντεταλμένους επιτροπείας λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές ανάγκες.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρ. 66Ε, 66Ι και 66ΙΑ του ν. 4939/2022), οι ανήλικοι εκπροσωπούνται σε θέματα προσωπικής και νομικής κατάστασης λόγω της περιορισμένης δικαιοπρακτικής ικανότητας τους, ενώ μεταξύ των περιπτώσεων στις οποίες ο επίτροπος εκπροσωπεί τον ανήλικο είναι και οι διαδικασίες διεθνούς προστασίας.

Στην παρούσα χρονική συγκυρία, λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες προστασίας και εκπροσώπησης λόγω των διαρκών αφίξεων στη χώρα, όπως και το γεγονός ότι σήμερα επιχειρούν στο πεδίο 131 εντεταλμένοι επιτροπείας, ο αριθμός των ανηλίκων με ενεργή επιτροπεία είναι 1.934. Για τον λόγο αυτό η Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας, ως αρμόδια για τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την οργάνωση, τον συντονισμό, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση του Εθνικού Προγράμματος Επιτροπείας (άρ. 66Ζ του ν. 4939/2022), έχει αιτηθεί στους φορείς παροχής υπηρεσιών επιτροπείας που υλοποιούν το εθνικό πρόγραμμα επιτροπείας και για το έτος 2025, να αυξήσουν άμεσα τον αριθμό των εντεταλμένων επιτροπείας στα γεωγραφικά σημεία της χώρας που καλύπτουν, προκειμένου να υποστηριχθούν, κατά το δυνατόν, περισσότεροι ανήλικοι, σύμφωνα, άλλωστε, και με τους όρους υλοποίησης και χρηματοδότησης του Έργου. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι κάθε εντεταλμένος επιτροπείας μπορεί να αναλαμβάνει τις υποθέσεις έως 15 ανηλίκων. Ο συνολικός αριθμός των ανηλίκων που έχουν λάβει υπηρεσίες επιτροπείας μέχρι σήμερα είναι 5.375.

Λόγω της ανωτέρω αναφερόμενης κατάστασης, το τρέχον χρονικό διάστημα, προτεραιοποιούνται για τον ορισμό επιτρόπου α) κορίτσια ανεξαρτήτως ηλικίας, β) ανήλικοι ηλικίας κάτω των 15 ετών, γ) ανήλικοι με προβλήματα υγείας και άλλες ευάλωτοότητες και δ) ανήλικοι με υποθέσεις οικογενειακής επανένωσης.

Το 2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε σχέδιο δράσης για άμεσα μέτρα στήριξης της Ελλάδας. Στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού, μετά από αίτημα της ελληνικής κυβέρνησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη θέσπιση εθελοντικού προγράμματος μετεγκατάστασης ασυνόδευτων ανηλίκων, ευάλωτων αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας από την Ελλάδα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Από τον Απρίλιο του 2020, 16 χώρες (13 χώρες της ΕΕ, Ελβετία, Νορβηγία και Ισλανδία) συμμετέχουν στο πρόγραμμα μετεγκατάστασης από την Ελλάδα υποδεχόμενες ασυνόδευτους ανηλίκους, ευάλωτους αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Η διαχείριση του προγράμματος πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAΑ) και διεθνείς οργανισμούς (ΔΟΜ, Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και UNICEF). Στο πλαίσιο της εθελοντικής διαδικασίας μετεγκατάστασης που συντονίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το 2020 έως τον Οκτώβριο του 2022, περισσότερα από 5.000 άτομα έχουν μετεγκατασταθεί από την Ελλάδα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Τον Ιούνιο του 2022, 21 ευρωπαϊκές χώρες υπέγραψαν τη "Δήλωση για την Αλληλεγγύη". Με το κείμενο αυτό καθιερώνεται η δημιουργία του Εθελοντικού Μηχανισμού Αλληλεγγύης (VSM) που αποσκοπεί μεταξύ άλλων «στην παροχή συγκεκριμένης απάντησης στις μεταναστευτικές δυσκολίες των μεσογειακών κρατών μελών» μέσω της μετεγκατάστασης αιτούντων άσυλο και προσφύγων ή μέσω οικονομικών συνεισφορών. Μετά τη Δήλωση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συντονίζει τις διαδικασίες μετεγκατάστασης στο πλαίσιο του VSM σε στενή συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες και με την επιχειρησιακή υποστήριξη των οργανισμών της ΕΕ.

Στο πλαίσιο του Νέου Συμφώνου της ΕΕ για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, με τον Κανονισμό 2024/1351 για τη διαχείριση της μετανάστευσης προβλέπεται η δίκαιη κατανομή των αιτούντων άσυλο μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, αναγνωρίζοντας τις διαφορετικές δυνατότητες και ανάγκες των κρατών. Ειδικότερα, ο Κανονισμός επιδιώκει να ενισχύσει την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως εκείνων που πλήττονται περισσότερο από μεγάλες ροές προσφύγων, με την θέσπιση ενός μηχανισμού μετεγκατάστασης ως μέτρου αλληλεγγύης (βλ. άρθρα 56, 67 και 68), με στόχο την εξισορρόπηση των πιέσεων που υφίστανται τα κράτη μέλη και την αποφυγή υπερφόρτωσης τους.

Για όλα τα ανωτέρω, αναλυτικότερες πληροφορίες και κείμενα είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/relocation-eu-solidarity-practice_en?prefLang=el&ettrans=el

Αναφορικά με την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, σημειώνεται ότι στο ελληνικό δίκαιο προβλέπεται η ρητή υποχρέωση της Διοίκησης να συμμορφώνεται με τις δικαστικές αποφάσεις, όπως προβλέπεται α) στο Σύνταγμα και β) στην εσωτερική νομοθεσία του κράτους. Ειδικότερα στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Ν. 2717/1999 αρ.50, 63) καθώς και στο Ν. 4622/2019 (Νόμος για την Εσωτερική Υποδομή και Λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, αρ.51) προβλέπεται ότι οι δικαστικές αποφάσεις είναι εκτελεστές και ότι η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται, ανεξαρτήτως του περιεχομένου τους.

Στο πλαίσιο αυτό και μέσα από στοχευμένο επιχειρησιακό και στρατηγικό σχεδιασμό, η Γενική Γραμματεία σε συνεργασία με οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών και διεθνείς οργανισμούς εργάζεται για την ανάπτυξη ενός βιώσιμου και ευέλικτου συστήματος προστασίας που θα ανταποκρίνεται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες προκλήσεις. Το σύστημα αυτό καλείται να ισορροπήσει ανάμεσα στην ανάγκη

άμεσης διαχείρισης των αυξημένων μεταναστευτικών ροών, στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο και στους περιορισμούς που επιβάλλουν οι υφιστάμενες δυνατότητες του κρατικού μηχανισμού και των υποδομών.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΕΒΑΣΤΗ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Βουλευτή κα Θεανώ Φωτίου, Βουλή των Ελλήνων
2. Βουλευτή κα Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου, Βουλή των Ελλήνων
3. Βουλευτή κα Ευτυχία (Εφη) Αχτσιόγλου, Βουλή των Ελλήνων
4. Βουλευτή κ. Χουσεΐν Ζεϊμπέκ, Βουλή των Ελλήνων
5. Βουλευτή κ. Αθανάσιο (Νάσο) Ηλιόπουλο, Βουλή των Ελλήνων
6. Βουλευτή κα Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα, Βουλή των Ελλήνων
7. Βουλευτή κ. Δημήτριο Τζανακόπουλο, Βουλή των Ελλήνων
8. Βουλευτή κα Μερόπη Τζούφη, Βουλή των Ελλήνων
9. Βουλευτή κ. Ευκλείδη Τσακαλώτο, Βουλή των Ελλήνων

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
4. Υπηρεσία Συντονισμού
5. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
6. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης